

שיחת השבוע

יש חדש

סיומי מסכת ברדיו

מנהג חסידי עתיק לערוך ב'תשעת הימים' סיומי מסכת, כדי להוסיף שמחה של מצווה המותרת בימים האלה, שבהם 'ממעטים בשמחה'. מנהג זה מתקיים גם ברשתות הרדיו, שבהן משודרים סיומי מסכת בכל ימי 'תשעת הימים'.

הנה מועדי הסיומים ברשתות השונות: בקול חי (92.8, 93) בימים א'ה ב-17:45, ביום שישי בשעה 13:05, ובמוצ"ש בשעה 21:45. בקול ברמה (104.3, 105.7, 92.1) בימים א'ה בשעה 15:10. בקול פליי (107.6) בימים א'ה בשעה 13:40. ברשת כאן מורשת (90.8, 90.5, 92.5, 100.7) וב-531 (am) בימים א'ו ב-10:45.

טיסה להילולא באלמטי

מתארגנת טיסת שכר ישירה במטוס של ישראיר מתל-אביב לאלמטי, קזחסטן, לציונו של המקובל האלוקי רבי לוי-יצחק שניאורסון, אביו של הרבי מליובאוויטש, בערב יום ההילולא, כ' במנחם-אב. היציאה ביום ראשון, י"ט במנחם-אב (2.8) בשעה 9:30 בבוקר, ונחיתה בחזרה בארץ ביום שני, כ' במנחם-אב (3.8), בשעה 15:15. הרשמה בקישור chofav.com.

רשת קייטנות חב"ד
בפריסה ארצית
סרקו את הברקוד
והרשמו לקייטנה
הקדומה אליכם

זמני השבוע

יחזקאל	תל-אביב	חיפה	באר-שבע	אילת	ניו-יורק
19:13	19:29	19:21	19:28	19:23	20:10
20:29	20:31	20:33	20:29	20:24	21:17

פרקי אבות פרק ב

שבת ישראל
קרב והזמנים

להרשיע טבע יהודי KEDEM

המוליד: יום שלישי, 7 בערב, 30 דקות ו-17 חלקים
ראש חודש מנחם-אב: ביום הרביעי

להתממשותה המלאה, בבניין המקדש.

בית המקדש איננו מקום לעבודת הבורא בלבד, אלא שם הקב"ה שוכן ומתגלה לעמו. אחת ממצוות התורה היא העלייה לרגל - "לראות את פני ה' אלוהיך שלש פעמים בשנה". חז"ל אומרים: "כשם שבא לראות, כך בא לראות". כלומר, כשם שיהודי בא למקדש כדי להראות את עצמו לפני האלוהים, כך בא לראות "את פני ה' אלוהיך" - לראות את פני השכינה.

המשנה מתארת עשרה ניסים שהיו מתחוללים

ציפייה לבניין המקדש. דגם בית המקדש על גג 'אש התורה'

תדיר בבית המקדש. כל עולה לרגל היה רואה את חוקי הטבע משתנים. הוא לא היה נזקק לאמונה - הדברים היו גלויים לעיניו. הכול היו רואים את השכינה האלוהית שורה בבית המקדש, ביטוי להשראת השכינה בעם ישראל, וממנו הייתה האורה יוצאת לכל העולם כולו. לכן אנו מצפים ומייחלים לבניין בית המקדש, משום שאז "ותחזינה עינינו" בשוכו של הקב"ה לציון.

ברכה לשפע לאנושות כולה

יתרה מזו, בית המקדש יהיה מרכז של אור וקדושה לעולם כולו, כדברי הנביא ישעיהו: "וְהָיָה בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים נִכּוֹן יְהוָה הָרַב בֵּית ה' בְּרָאשׁ הָהָרִים, וְנִשְׂא מִבְּעוֹת, וְנִהְיָרָו אֱלֹהֵי כָל הַגּוֹיִם". הנביא זכריה התנבא: "וּבְכָאֵל עַמִּים רַבִּים וְגוֹיִם עֲצוּמִים לְבָקֵשׁ אֶת ה' צִבְאוֹת בִּירוּשָׁלַם". חז"ל אמרו שלו היו הגוים יודעים כמה ברכה ושפע הם מקבלים מבית המקדש, היו מקיפים אותו בשרשרת אנושית חיה כדי להגן עליו.

לכן אנחנו אבלים בימי החורבן והגלות, עוסקים בתודעת המקדש ומחזקים את האמונה והציפייה לבניינו המחודש על-ידי משיח צדקנו, בגאולה האמיתית והשלמה.

למה צריך בית מקדש?

בית המקדש יהיה מרכז של אור וקדושה לעולם כולו, כדברי הנביא ישעיהו: "נִכּוֹן יְהוָה הָרַב בֵּית ה' בְּרָאשׁ הָהָרִים... וְנִהְיָרָו אֱלֹהֵי כָל הַגּוֹיִם".

מי האבל על חורבן בית המקדש מפנים את תשומת ליבנו למרכזיותו של הבית שחורב. לא בטוח שאנו מבינים באמת את חשיבותו של בית המקדש ואת משמעותו העצומה לחיים יהודיים בריאים. דומה ששנות הגלות הארוכות הרחיקו אותנו ממקומו המרכזי של בית המקדש בהווה היהודית, מהקדושה ששרתה בו ומהאור שקרן ממנו לעולם כולו.

התפילות שלנו מלאות כיסופים לבניין בית המקדש השלישי ולהשבת עבודתו. בתום תפילת נעילה של יום הכיפורים ובסיום הסדר אנו פורצים בקריאה - "לשנה הבאה בירושלים". הכוונה כמובן שנוזכה בשנה הבאה לראות ביום הכיפורים את הכוהן הגדול בעבודת היום הקדוש בבית הקדוש, ולאכול בליל הסדר את קרבן הפסח שהוקרב בערב החג. מדוע בית המקדש חשוב כל-כך?

להיות יהודים שלמים

חשיבותו של בית המקדש נובעת בראש ובראשונה מהמצוות הרבות הקשורות בו. בלעדיו חיי התורה והמצוות שלנו חלקיים מאוד וחסרים בהם מרכיבים מרכזיים. מקובל לדבר על שמירת תרי"ג המצוות, אבל בימינו אין אפשרות לקיים אלא כשליש מהן. רוב המצוות יכולות להתקיים רק סביב בית המקדש וכאשר הוא עומד על מכונו.

השאפה לבניין המקדש נובעת קודם כל מן הרצון להיות יהודים שלמים. היהדות איננה תפילין ושבת בלבד, אלא גם קרבן התמיד וקטורת הסמים, לחם הפנים ושמן המאור. על כל אלה אנחנו יכולים עכשיו רק ללמוד ולחלום. ומכיוון שהתורה היא תורת חיים, תורה שצריכה להיות מיושמת בתוך המציאות, אנחנו מחכים ומצפים

שולחן שבת

מעובד על-פי שיחותיו של הרבי מליובאוויטש

עריכת: לוי שייקביץ

חלוצים בחזית המלחמה ברע

בציוריו על מלחמת מדיין נאמר: "אֶלֶף לַמָּטָה אֶלֶף לַמָּטָה, לְכָל מַטּוֹת יִשְׂרָאֵל תִּשְׁלַחוּ לְצָבָא" (במדבר לא,ד). בפירוש המילים "לכל מטות ישראל" נחלקו חז"ל, אם הכוונה למעט את שבט לוי, שעל-פי רוב לא השתתף במלחמות, או לרבות אותו, כדי ללמדנו שבמלחמה זו השתתפו גם הלויים (וכך אכן מפרש רש"י).

הרמב"ם פוסק ששבט לוי אינו יוצא למלחמה כאשר בני ישראל. לפיכך מתעוררת השאלה במה שונה מלחמת מדיין, שבה (לפי אותה דעה בחז"ל שאותה מאמץ רש"י) נצטוו גם הלויים להשתתף?

מן המעיין

קליפת מדון

"לתת נקמת ה' במדיין" (במדבר לא,ג). 'מדיין' – מלשון מדון ומריבה. רמז לפירוד לבבות ושנאת חנם, שמצד הישות שלו אין הוא יכול לסבול את זולתו. ומכיוון שקליפת מדיין מתנגדת לכללות סטרא דקדושה, שעניינו ביטול ואחדות, קשה ביותר לתקן אותה. לכן הייתה מלחמת מדיין על-ידי משה דווקא, שהיה בתכלית הביטול.

(ספר המאמרים תרנ"ט)

הגדולים נחלצו

"ויימסרו מאלפי ישראל" (במדבר לא,ה). היינו מהגדולים שבהם. וזהו שמפרש רש"י על הכתוב "היחלצו מאיתכם אנשים": "אנשים – צדיקים". כמורכב "מאלפי" הוא מלשון 'אלופים'.

(הכתב והקבלה)

'מסרו' שהם צדיקים

"מגיד הכתוב שהיו בני צדיקים וכשרים ומסרו נפשם על הדבר" (ספרי). זהו 'ויימסרו', שמשמעו על-ידי אחרים. הלוא אין איש שיאמר על עצמו צדיק אני, וכמאמר הגמרא (נדה ל) "אפילו כל העולם כולו אומרים לך צדיק אתה, הייה בעיניך כרשע". אלא 'ויימסרו' היה על-ידי אחרים – 'הלשינו' עליהם שהם צדיקים.

(שארית מנחם)

על כורחם

כאשר ציווה ה' לבחור למלחמת מדיין אנשים

מלחמה רוחנית

תורת החסידות מפרשת את מלחמת כיבוש הארץ בעבודת ה' האישית. שבעת עמי כנען מייצגים את שבע המידות הרעות שבנפש, ובני ישראל נדרשו 'לכבוש' אותן על-ידי חיים ארציים על-פי התורה. לעומת זה, שבט לוי יועד לעבודת המקדש, והלוויים לא נחלו נחלה. משמעות הדבר היא שלא באו במגע ישיר עם הארציות ולא נאבקו ברע, אלא עבודתם הרוחנית התמקדה בהתמודדות מול רע המופיע בצורות מעודנות יותר.

אבל מלחמת מדיין לא נועדה 'לכבוש' את הרע, אלא "לתת נקמת ה' במדיין", ולכן במערכה כזו נדרש להשתתף גם שבט לוי. הבדל מהותי זה גם מסביר מדוע בני ישראל נצטוו להקצות למלחמת מדיין מספר שווה – "אֶלֶף לַמָּטָה" – מכל שבט, בעוד במלחמות על כיבוש הארץ, מספר הלוחמים נקבע באופן יחסי לגודלו של כל שבט.

כולם מגויסים

הדבר נובע מההבדל בין שני סוגי המאבקים בעבודת ה'. הרע הגלוי מתאפיין בריבוי פרטים, ומתפרס על פני מגוון רחב של תחומים גשמיים. לכן, ככל שהשבט היה גדול יותר, נקודות

ההשקה שלו עם הגשמיות והרע היו רבות יותר, ונדרש להעמיד כנגדו כוח לוחם גדול יותר.

לעומת זה, הרע ה'מעודן' עלול להסתתר גם אצל מי שכל-כולו מוקדש לעבודת ה'. אין הוא נמדד בכמות ואינו נוכח בגלוי. לכן במלחמת מדיין השתתפו כולם ובמידה שווה. ביעור הרע הדק הוא משימה קשה ומורכבת, והמלחמה נדרשת להתנהל בהנהגתו הישירה של משה רבנו, ומתוך גישה של התבטלות ומסירת נפש – כפי שנרמז במילה "וַיִּמָּסְרוּ מֵאֲלָפֵי יִשְׂרָאֵל".

בלי מחלוקת

הקריאה "הִחְלֹצוּ מֵאֶתְכֶם אֲנָשִׁים" מופנית לכל אחד ואחת מאיתנו: עלינו ליטול חלק פעיל ב'מלחמות בית דוד' – במערכה רוחנית שעניינה הפצת תורה, יהדות ומעיינות החסידות, שעל-ידה פועלים את הגאולה.

איש אינו פטור ממשימה זו, ואיש אינו יכול לטעון שהוא צעיר מדי או זקן מדי. יש לעשות זאת מתוך אהבת ישראל ואחדות מלאה, בלי להותיר פתח למחלוקות – אותן תכונות שליליות של מדון ומריבה ששורשן ב'מדיין' וכאשר מתבטלת סיבת הגלות, שהיא שנאת חנם, וזכים תיכף ומייד לגאולה האמיתית והשלמה.

(אגרות קודש, כרך א, עמ' קנז)
תורת מנחם תשמ"ח, כרך א, עמ' 455

אמרת השבוע

לא להסתפק במגפיים

רבי יעקב-יצחק הורוויץ, 'החווה מלובלין', סיפר על מלך גדול שכעס על בנו-יחידו, שלא התנהג כשורה, והחליט לגרש אותו מארמונו למדינה רחוקה מאוד.

חלפו שנים, והמלך נתקף געגועים עזים לבנו-יחידו. שיגר המלך שליח מיוחד אל הבן, ומסר בידו מכתב שבו כתב לבנו כי הוא יכול לבקש בקשה אחת, ולו הגדולה ביותר, ובקשתו תתמלא.

חזר השליח והביא מכתב תשובה מהבן. פתח המלך את המכתב ופרץ בבכי מר. במכתב החוזר כתב הבן כי הוא מבקש מגפיים חדשים וחמים, שכן הוא סובל מאוד מהקור העז השורר באותה מדינה בימי החורף. המלך בכה על שהבן לא השכיל לבקש לחזור הביתה, לארמון המלוכה. הרי זה סימן שהתרגל כליכך למצב הגלות, עד שאינו מייחל לשוב למקומו האמיתי.

סיים 'החווה מלובלין': "עלינו להשכיל ולבקש את הבקשה הנכונה והאמיתית – שכבר נזכה לחזור ולקבל את פני אבינו מלכנו בבית מקדשנו, בגאולה השלמה".

ביקור במרכז חב"ד ניו יורק

הנכם מוזמנים לליווי אישי באוהל הרבי ובמרכז חב"ד העולמי 770 בניו יורק

הירשמו בקלות באתר חב"ד ישראל

ש"ק ה'ל' מעשה הקבוצות פרק א'ג

פרק אחר ליום

ש"ק ה'ל' מעשה הקבוצות פרק א'ג

פרק אחר ליום

לוח יומי ללימוד הרמב"ם

כתקנת הרבי מליובאוויטש

לשיעורים ולפרטים נוספים: chabadisrael.co.il/rambam

© creative

לא חוסכים חותכים

במקום לחפש איפה אפשר עוד לחסוך, עוברים לביטוח משכנתא של גפן קולקטיב וחותכים 50% מהמחיר

*מתאים גם לבעלי משכנתא קיימת

לפרטים והצטרפות > 077-444-7777

גפן קולקטיב
בריאות ופיננסים

דרושים/ות לכפר הנוער

פנימיית בית ספר למלאכה חב"ד קריית מלאכי

מסגרת טיפולית/פוסט אישפוזית לנוער דתי

עובד/ת סוציאלית/ת למשרה חלקית או מלאה

יכול להתאים גם לסטודנטים שנה רביעית

אצלנו תקבלו:

מענק כספי שנתי קבוע	גמישות בשעות העבודה	סביבת עבודה נעימה ומשפחתית	כלכלה
---------------------	---------------------	----------------------------	-------

לפרטים נוספים יוני נגר: 052-4314468 | קו"ח יש לשלוח למייל: yoninagar175@gmail.com

מדריכים חינוכיים

• מגורים במקום • משמרות גמישות ומתאימות לסטודנטים

• תנאים טובים למתאימים

לפרטים נוספים יוני נגר: 052-3536786 | קו"ח יש לשלוח למייל: 770ydr@gmail.com

איך העיסוק בתורת הבית שולל את המצב של 'בניין ביתי בטל'?

מסביר הרבי מליובאוויטש (לקוטי שיחות כרך יח, עמ' 415): "המצווה 'ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם' היא מצוות עשה לדורות: ישנו חיוב על ישראל לבנות בית המקדש, ולכן כשאין ישראל יכולים לבנות את בית

המקדש בפועל ובמעשה, מפני סיבות שאינן תלויות בהם, חלים עליהם החיוב והמצווה להתעסק בקרייתתה, שעל-ידי זה נחשב 'כאילו אתם בונים אותה'.

"כלומר, לא זו בלבד שמאחר שאין אנו יכולים לבנות את בית המקדש בפועל לכן אנו לומדים אודות צורתו, בתור זכר ושייכות רוחנית לבניין המקדש, אלא שבעסק זה בלימוד יש מגדר מצוות בניין בית מקדש".

בניין בית המקדש עכשיו

לבנות. במדרש (תנחומא פרשת צו, יד) מסופר: "כשהקב"ה מראה ליחזקאל את צורת הבית, מה הוא אומר? - 'הגד את בית ישראל את הבית ויפלאו מעונותיהם ומדדו את תכנית' (יחזקאל מג'). אמר יחזקאל לפני הקב"ה: עד עכשיו אנו נתונים בגולה בארץ שונאנו, ואתה אומר לי לילך ולהודיע לישראל צורת הבית? ... וכי יכולין הן לעשות? הנח להם עד שיעלו מן הגולה ואחר-כך אני הולך ואומר להם. אמר לו הקב"ה ליחזקאל: ובשביל שבניי נתונים בגולה יהא בניין ביתי בטל? אמר לו הקב"ה: גדול קרייתתה בתורה - כבנייה. לך אמור להם, ויתעסקו לקרות צורת הבית בתורה, ובשכר קרייתתה שיתעסקו לקרות בה - אני מעלה עליהם כאילו הם עוסקים בבניין הבית".

להכניע את 'מדיין'

כאשר הקב"ה ציווה את משה רבנו לצאת למלחמת מדיין אמר לו כי תכליתו "לְתַתּ נֶקֶמַת ה' בְּמִדְיָן" (במדבר לא, ג). מוסבר בתורת החסידות שמלחמה זו מתקנת את הפגם ש'קליפת מדיין' גורמת בשם הויה. שם הויה מייצג את האחדות האלוהית ואת התכללות כל הפרטים בנקודה אחת, ואילו 'קליפת מדיין' מהותה הפוכה לגמרי, וכל עניינה ליצור פירוד ומחלוקת.

הביטוי המעשי של ה'קליפה' הזאת הוא שנאת חנם. לפעמים האדם ממציא טענה כלשהי ועוטף בה את שנאתו, אבל אין זה אלא תירוץ. הסיבה האמיתית

היא עצם הרגשת 'שותו העצמית', שאינה מניחה מקום לזולת. הזולת נתפס בעיניו כגורם שמקטין את מציאותו, ומכאן נובעת שנאתו כלפיו.

זה הטעם הפנימי לציוי המיוחד להילחם במדיין, מפני ששנאת חנם זו אין לה תקנה אלא ביעור והעברה מן העולם. הדרך היחידה להתמודד איתה היא - דיכוי מוחלט של הגאווה האישית, שהיא תמצית הרע, העומדת בסתירה גמורה לכל מושגי הטוב והקדושה, ואין לה תקנה אלא העברה מן העולם.

ההתגברות על 'קליפת מדיין' חיונית במיוחד לזירוז הגאולה ולהבאת הקץ לגלות. זו הסיבה לאריכות הגלות, שכן 'קליפה' קשה זו אינה ממחרת להיכנע, ויצר המחלוקת מוסיף לרקד בינינו, עד שנצליח להדבירו כליל ולהביא את הגאולה.

סובלים מאקדמה / פסוריאזיס / גרד שלא עובר / יובש / מחלות עור אחרות? האם שמעתם על הפטנט הישראלי מייבום?

די לסבול! יש פרוביוטיקה חדשנית לעור!

שירות לקוחות: 058-5554181 | להזמנות באתר: www.mibiome.co.il

חדש! סרום פרוביוטי טבעי לפני פורמולה מוגנת בפטנט בינלאומי המיקרוביום של שוב צעיר (נכשני במחיר השקה לזמן מוגבל. זמין באתר בלבד)

מה עושה את הסרום שלנו ייחודי? צמצום קמטים • תומך בשיקום המיקרוביום של העור • 100% מרכיבים טבעיים, ללא מים או חומרים סינתטיים מעיקר לחות ממוחשבת וגמישות סבנית • נספג במהירות, מתאים גם לעור רגיש

לרשימת בתי מרקחת וחנויות טבע ורפואה הארץ: mibiome.co.il/points-of-sale

מעשה שהיה

מנדי שייקביץ

משתיקה לא מפסידים

אסירי המחנה כבר הכירו את הסאדיזם של הקצין הנאצי, שנהג להופיע מדי פעם בפעם ברחבת המסדרים ולנקוב במספריהם של כמה אסירים. כל אחד ואחד קיווה בליבו שלא יישמע המספר שלו.

אחד האסירים במחנה היה ר' אברהם שטיינר. הוא נולד בשנת תרע"ב (1912) בעיירה דוקלה שבפולין. הוריו היו אנשים ישרים והגונים שהתפרנסו ברווח מבית מסחר בעורות. הם לא העלו על דעתם את גודל הזוועה שעתידה להתרגש עליהם ועל יהדות אירופה בכלל.

עם הפלישה הגרמנית לפולין כבשו הנאצים את העיירה והחלו מייד בדיפת היהודים. יהודים נחטפו לעבודות כפייה, בתי הכנסת חוללו. יום אחד, בקיץ תש"ב (1942), רוכזו כל יהודי דוקלה בכיכר השוק, ושם נערכה סלקציה אכזרית. החולים והזקנים הובלו ליער הסמוך ונרצחו. רבים שולחו למחנה המוות בלז'ץ, ואילו הצעירים והכשירים לעבודה, ובהם אברהם, שולחו למחנה עבודה שהוקם בעיר. הללו הועסקו בעבודות פרך, במחצבות ובסלילת כבישים, בתנאים לא אנושיים.

גם במחנה היו חייהם של היהודים תלויים להם מנגד. תנאי העבודה היו קשים ביותר, וכל מי שכל בעבודתו הסתכן בירייה במקום.

מנהג שטני במיוחד היה לקצין האס"אס במחנה. אחת לכמה ימים היה מופיע, עומד מול שורות האסירים ומקריא שלושה או ארבעה מספרים של אסירים. התחביב האכזרי של הקצין היה לרצוח באותו יום את מי שנקב במספריהם. האסירים כבר ידעו היטב מה פירוש הקריאה. מי שמספרו עלה, נחרץ גורלו.

האסירים שנבחרו הובלו למבנה קטן, ומשם בקעו כעבור זמן זעקות ואחריהן השתררה

דממה. האסירים האומללים הומתו בעינויים קשים, בשיטות שונות ומשונות, והדבר הטיל אימה על כל האסירים שנותרו במחנה. בכל פעם שהופיע הקצין היו האסירים מתכווצים באימה ומייחלים שמספרם לא יוקרא.

יום אחד הופיע הקצין, כהרגלו, הוציא רשימה והחל להקריא את מספרם של ארבעה אסירים. שלושה אסירים זזו ממקומם והחלו לצעוד ברגליים כושלות. כשהקצין קרא את המספר הרביעי, השתררה דממה. האיש שמספרו נקרא עמד מאובן מרוב פחד. הקצין שב וצעק את מספרו, אך הלה היה משותק מאימה. הקצין התרגז וצרח בזעם: "מיהו האסיר הזה?".

לפתע התעשת אותו אסיר, שעמד ליד שטיינר, ובאצבע רוטטת הצביע לעברו. "זה האיש", אמר בקול רועד.

תחנת הרכבת בדוקלה שממנה הובלו היהודים למחנה ההשמדה בלז'ץ

**האיש שמספרו נקרא עמד
מאובן מרוב פחד. הקצין
שב וצעק את מספרו, אך
הלה היה משותק מאימה.
הקצין התרגז וצרח בזעם:
"מיהו האסיר הזה?"**

לתדהמת האסירים אברהם זז ממקומו בשקט והצטרף אל שלושת חבריו. הארבעה עזבו יחד את המקום והובלו למבנה שבו הומתו אסירים נבחרים רבים, שמספרם הוכרז, בייסורי שאל נוראים.

אברהם וחבריו המתינו למותם בלבבות הולמים. כל רגע שחלף רק העצים את המתח. אלא שהזמן חלף ודבר לא אירע. כך חלפו כמה שעות, שנדמו כנצח.

ופתאום שמעו הארבעה קולות ירי וזעקות מכיוון רחבת המסדרים, וכעבור זמן קצר השתררה דממת מוות.

התברר שבאותו יום החליט הצורך הנאצי להפוך את מנהגו הסדיסטי: במקום לרצוח את מי שקרא בשמו, בחר להוציא להורג את כל הנותרים. חייו של אברהם ניצלו.

בתו של ר' אברהם, הגב' שושנה שבקס, מספרת:

אחרי שניצל מהשוואה עלה אבי לארץ ישראל ונשא את אימי. במשך השנים סירב בעקביות לדבר על מה שעבר עליו. רק בשנותיו האחרונות, כשהנכדים גדלו והפצירו בו שוב ושוב, הסכים לשתף מעט מזיכרונותיו.

גם אז סיפר מעט מאוד, אבל את הסיפור הזה עם הקצין הגרמני בחר לספר, משום שראה בו מוסר השכל עצום. הוא היה נוהג לומר לנו שוב ושוב: "כששותקים לא מפסידים. כששותקים – מרוויחים. כל עוד המילה לא יצאה מהפה, האדם הוא בעל הבית עליה. מרגע שהיא נאמרת – היא בעלת הבית עליו".

כך גם חי את חייו. מעולם לא דיבר לשון הרע, ולא נהג להטיף לאחרים. אם שמע אנשים שמדברים בגנות הזולת, היה פשוט קם בשקט ועוזב את המקום, בלי להעיר ובלי לעורר תשומת לב.

כששאלנו אותו מדוע בכל זאת בחר ללכת באותם רגעים נוראים, לאחר שהאסיר האחר הצביע עליו, בשעה שהיה יכול להבהיר שאין הוא האסיר המבוקש, השיב בפשטות שבאותם רגעים לא חשב יותר מדי. "אמרתי בליבי שאם לא אלך, הנאצי ממילא יהרוג את שנינו", אמר.

אבי האריך ימים עד קרוב לגיל מאה, ונהנה מבריאות איתנה עד ימיו האחרונים ממש. זמן קצר לפני פטירתו, לאחר שנפל והובהל למרכז הרפואי, ראה את פניי העצובות ואמר לי בשלווה: "הכול מאת ה'". כך חי את כל ימיו, מתוך אמונה פשוטה וביטחון בבורא עולם.

(על"פי פורום prog)

קונה ספרי תורה פסולים

(גם ביועדים לגניזה)

054-3175116

חיים (עוסק פורשה) kdushathaot@gmail.com

תשלום הוגן

וכן רוכשים כלי כסף, כתרים, רימונים ועוד

עם הרב יוסף יצחק רוזנברג מנהל
בית חב"ד בשכונת הרמות והטכניון, חיפה

רציתי לשאול

**האם בשלושת השבועות
ובתשעת הימים לא
חל הציווי "עבדו את ה'
בשמחה"?**

הציווי (תהילים קב)
"עבדו את ה' בשמחה"
חל בכל זמן שבו יהודי
עובד את ה', גם בימי
צער ואבל. השמחה
בעבודת ה' משמעותה
שיהיה לומד תורה,

מתפלל, מקיים מצוות וכדומה - מתוך
חשק ושמחה, ומתוך הכרת הזכות
שניתנה לו לשרת את בורא העולם.

האבל שאנו אבילים על חורבן בית
המקדש אינו סותר את עבודת ה'
מתוך שמחה פנימית, אלא משנה את
אופי השמחה - אנו ממעטים בביטויי
שמחה חיצוניים, כמו ריקודים ומוזיקה,
ומתמקדים בשמחה רוחנית פנימית.

כדי שלא לאבד את השמחה בעבודת

ה' השתדלו בחצרות החסידים למצוא
הזדמנויות של 'שמחה של מצווה', כמו
ברית מילה, פדיון הבן, סיום מסכת. אם
התורה נותנת אפשרות לשמוח גם בימים
האלה באירועי 'שמחה של מצווה', הרי
זו דרך שעלידה אפשר להוסיף שמחה
באופן המותר גם בימי האבל.

כמו-כן שבתות בין המצרים אינן
ימי אבל, ויש לעשותן באופן של עונג,
ואדרבה, ביתר שאת משבתות שאר ימות
השנה, כדי שלא יהיה חשש של אבלות
בשבת. אם כן, גם מהשבתות אפשר
לשאוב שמחה לעבודת ה' בתקופה זו.

הרבי מליובאוויטש אמר שהואיל ואנו
מתקרבים לגאולה האמיתית והשלמה,
צריך להדגיש בימים אלה את הכיסופים
לגאולה ולבניין בית המקדש עלי-די
לימוד ענייני המקדש "לא מצד התגברות
רגש האבלות... אלא מצד הכוסף
וההשתוקקות למעלה והשלמות של בית
המקדש השלישי, שעליו נאמר 'גדול יהיה
כבוד הבית הזה האחרון מן הראשון',
גדלות שלא הייתה מעולם" (תורת מנחם
תנש"א, חלק ד, עמ' 40).

מתגלגל מהלוואה להלוואה

נמצא בלופ שלא נגמר

ומרגיש שעוד רגע

הכל קורס?

כשיש יותר מדי הלוואות, כל חודש מרגיש כמו מרוץ...
עם איחוד הלוואות נכון, אפשר לעצור אותו!
לארגן את הכול לתשלום אחד נוח.

יוסף מנחם עם 41 שנות ניסיון בבנק דיסקונט
כאן כדי לעזור לך להחזיר את השליטה לידיים שלך.

יוסף מנחם משכנתאות
דובר בנקאית שוטפת

לשיחת ייעוץ ובדיקת מקיפה ללא עלות - חייגו עכשיו:

074-7802860

WWW.A-MENACHEM.CO.IL

והייתם נקיים

הידוע ככזה שנעשים בו מעשים אסורים,
אף שאינו עושה שם כלום, מחשש
שיאמרו עליו שנכנס לשם לעשות איסור.
ואולם לצד ציווי זה של "והייתם נקיים",
אל לו לאדם לשפוט את חברו שנכנס
למקום כזה ולקבוע שעשה עבירה, שהרי
אנו מצווים "הווי דן את כל האדם לכף
זכות".

אסור לגבאי צדקה למכור לעצמו חפץ
או רהיט ששייך לצדקה, מפני שעלולים
לחשוש בו שמכר לעצמו במחיר נמוך
משווי. כמו-כן לא יפרוט לעצמו מטבעות
זרים של כספי צדקה, מחשש שיחשדו בו
שמשלם בעבורם תמורה נמוכה מהשווי
בשוק.

גבאי צדקה שמוצא כסף ברחוב לא
יכניסנו לכיסו הפרטי, אלא יכניסנו
לארנק הצדקה שעמו, וכשיגיע לביתו
ייקחנו משם, מפני החשד שיאמרו עליו
שגנב כסף מצדקה והכניסו לכיסו.

גבאי צדקה כשר טוב שייתן דין וחשבון
על פעילות הכספים, משום "והייתם
נקיים מה' ומישראל".

מקורות: שקלים פ"ג מ"ב. אבות פ"א מ"ו. ברכות יג ע"א.
שו"ע יו"ד סי' רנו סעי' א"ב. קיצור שו"ע סי' כט ס"כ.

הלכה למעשה

הרב שמעון גרסי
שליח באפקה ת"א, ראש כולל 'שמן למאור'

**שאלה: האם עליי
להתחשב במה שאחרים
חושבים כשאני יודע
שהתנהגותי ישרה
וכשרה?**

תשובה: על האדם להיזהר שלא לעשות
מעשה כלשהו שעלול לגרום שיחשדו בו
שעשה דבר עבירה (אף-על-פי שבפועל
לא עשה זאת), כפי שנאמר בפרשתנו
"והייתם נקיים מה' ומישראל", וכן נאמר
(משלי ג, ד) "ומצא חן וְשָׁכַל טוֹב בְּעֵינֵי
אֱלֹהִים וְאָדָם".

וכפי שמצינו שהכוהן 'התורם את
הלשכה' (שנכנס למקום שבו מכונסים
כספים שנועדו לקרבנות הציבור ומוציא
משם כסף) לא היה נכנס בבגד בעל
כיסים, שיכולים להטמין בו דבר כלשהו,
מפני שהאדם צריך להיות ישר ונקי לפני
הבריות כפי שהוא ישר ונקי לפני המקום.
כמו-כן אסור לאדם להיכנס למקום

תקציר: תהלוכת תחפושות פורימית חוסמת את הג'יפ הגנוב בידי ה'קוף' סעיד, והוא ממהר לנטשו ולהתערב בין החוגגים

תחפושות במבצע

ראשון! "מה?"
"לפנצ'ר את גלגלי הג'יפ! הרי סעיד יחפה שנתרחק ויברח שוב בג'יפ!"

"אז למה לא אמרת למר אמנון?"
"לא יודע, הוא היה כל כך לחוץ... אבל אני לא צריך את העזרה שלו בענין. שכחת שאני ממחזה לפנצ'רים?", וצ'יקו שלף מכיסו מסמך ארוך ורץ אל הג'יפ.

"ילדי ירושלים!", שמענו פתאום את קולו של מר אמנון נשא ברמקולים. הוא עמד על גג של מכונית נוסעת אט-אט ולידו האחראי, מחיך. הוא הכריז בחגיגות רבה: "הקשיבו, הקשיבו! הפתעה לכם ממשרטת ירושלים: אנחנו עכשו די קרובים לגן החיות והרבה מאתנו מחפשים לחיות. אני מזוהה בתוך הקהל כמה חיות טורפות. ילדים! האם אנחנו רוצים להתנהג כחיות טהורות ונעימות או כחיות טורפות, חיות מזיקות?"

"טהורות!", נשמעה התשובה מפי מאות הילדים. הצפיה להפתעה אחת את כלם. "טהורות ונעימות...", שבה התשובה והדהדה מן ההרים.

"אז מי מכם שמסתתר עכשו מאחורי מסכה של חיה לא טהורה ומוכן להסיר את המסכה ולהרים את היד, ירשם מיד לקבלת אשור קניה לתחפושת פורים יקרתית, טהורה וכשרה! מוכנים? קדימה!"

עכשו היינו כלנו בתוך הקהל, עושים מאמצים להגיע אל המקום היחיד שענין אותנו ואת מר אמנון באמת: שלשת הקופים שבמרכז הקהל. מי מהם הנו סעיד?

מפל הפונים זרמו כוחות בטחון בחשאי לכוונם של ה'קופים' בלי שאיש מן החוגגים ירגיש שמשוהו סמוי מתרחש כאן. מר אמנון המשיך בתפקידו במלוא המרץ. הוא הצביע בהתלהבות על ראש של קנגורו שהוסר הצדה ושבח את הילדה שהייתה בתוכו. "כל הכבוד! אני רושם. איך אמרת? סיגל צפונבונביץ". איזה שם יפה! כן, ואתה שם... איזה ילד מתוק בעור של זאב. לא חבל? אהוד. אהוד מה? אהוד בליץ... יפה, נרשמתי! ואת? ואו! לא היה לך חם בתוך ההיפופוטם הזה? אדוה! כל הכבוד לאדוה! קדימה ילדים!", המשיך מר אמנון לשחק את המנחה הנלהב, כשעיניו האחת מלונה בקפדנות את מעגל אנשי הבטחון הכולל וסוגר על שלשת ה'קופים'.

המשך: יבוא

"טוב, חבר'ה!" קרא מר אמנון, "המתינו פה רגע. אני רץ פנימה לדבר עם האחראי, זה עם המיקרופון, שימתן לי לעצר הכל לכמה דקות. לא נוכל לבצע סריקה ומעצר בלי לעצר את התנועה של העסק הזה!"

הוא חזר תוך כמה דקות, כועס מאוד. "הוא לא מאמין לי, האחראי הגדול! הוא אומר שהשקע הרבה

ממון בתהלוכה והוא לא מוכן להשביח את השמחה רק בגלל שלי נדמה שאחד הקופים פה מחפש למחבל או משהו כזה..."

מר שוכמכר אמר: "זה הכל בגלל התחפושות המשונות האלו של היום! מתחפשים לכל מיני בעלי חיים, רחמנא ליצלן... הייתי נותן זוג נעלים בחנם לכל ילד שישכים לחזור לתחפושות הישנות, שמזכירות לי את סבא שלי". אמר בעינים חולמניות. "הבעיה היא", נאחז, "ששום ילד לא יסכים היום לקבל את הנעלים מפני אפילו בחנם! קרוקס' הם המציאו להם... שמערתם על זה? קרוקס'!"

מר אמנון דוקא התלהב פתאום מן הדברים. "מר שוכמכר! אתה רציני? עזב את הנעלים. אתה תהיה מוכן לתתם חצי מן עשרת אלפים השקלים שמבטחים לך, בשביל להחליף פה את התחפושות?"

"בטח, בטח, למה לא?", מלמל הסנדלר המפתע. מר אמנון לא התמהמה וזנק שוב אל התהלוכה, שפבר הספיקה להתרחק מאתנו.

"שמע!", לחש צ'יקו באזניו. "אני לא יודע מה הוא מתכנן, מר אמנון, אבל עד עכשו, עם כל הכבוד לבשל המכשך, הוא לא הצליח לתפס את סעיד, וגם עכשו הוא לא עשה את מה שהיה צריך לעשות דבר

פרשה מי יודע

לא לחלל את המלים

שאלה: מדוע התפללות שלנו אינן מתקבלות תמיד, ואלו 'צדיק גוזר והקדוש ברוך הוא מקיים'?

תשובה: רבי מנחם מענדל מקסוב מסביר זאת על פי פרוש חסידי לפסוק "לא יחל דברו, ככל היצא מפיו יעשה": מי שנוהר תמיד שלא לעשות את דבריו חלין ומתיחס לכל מלה שלו כאל דברי קדש - זוכה ש"ככל היצא מפיו" (של הצדיק), הקדוש ברוך הוא "יעשה" - יממש את דבריו.

שאלה: מה אפשר ללמוד מהצווי "כל דבר אשר יבא באש, תעבירו באש וטהרו"?

תשובה: בדרך כלל מכשירים כלים על ידי מים רותחים, אבל כלי שמשתמשים בו באש ממש, כמו שפודים שמנחים על המנגל, צריך להכשיר על ידי שמכניסים אותו לאש. ה"חיד"א (רבי חיים יוסף דוד אזולאי) מפרש פסוק זה כך: כל דבר שיפגע בו חצי האש של יצר הרע, תעבירו אותו באש התורה ובה יבוא על תקונו, כדברי חכמינו זכרונם לברכה: "בראתי יצר הרע - בראתי לו תורה תבלין".

שאלה: מדוע צוה הקדוש ברוך הוא שמשוה רבנו דוקא יוביל את המלחמה במדין?

תשובה: תורת החסידות מסבירה ש'מדין' הוא מלשון מדין ומריבה. זה היצר שמושך אותנו לריב עם אחרים, לקנא בהם, לשנא אותם שנאת חנם. ומהי שנאת חנם? - שאין סבה אמיתית לשנאה, אלא עצם קיומו של הזולת מפריע לי. שנאה זו נובעת מגאווה והתנשאות, ואז הזולת בעצם קיומו כאלו מפחית מהחשיבות שלי. הדרך לבטל את יצר המדין היא על ידי משה רבנו דוקא, המסמל ענוה מחלטה, כמו שנאמר עליו "והאיש משה ענו מאד מפל האדם אשר על פני האדמה".

מה רבו מעשיה'ה

ציידת הנחשים

צילום: יעקב שובל

את חניאי הנחשים אל תחפשו על האדמה או בין השיחים אלא גבוה בשמים. זה עוף דורס גדול, שנראה לפעמים מרחף באוויר נקדה, כמו מסוק. עם זוג כנפים, שנפרשות לרחב של כשני מטרים, הוא דואה באוויר בקלות, סורק במבטו את האדמה ומחפש טרף.

החניאי, שנקרא כך על שם המלה חניא ('נחש') בארמית, אוהב במיוחד לטרף נחשים. אין הוא חושש גם מנחשים גדולים או ארסיים, אף לפעמים קורה שנחש גדול מצליח להפוך סביבו ולחנק אותו.

יש לו עינים גדולות, המקומות בחזית הראש, והן מסגולות לזהות נחשים מגבה של מאות מטרים. בגנע שהחניאי מזהה נחש, הוא צולל במהירות מסחררת, שולח קדימה את טפריו החזקים ותופס את הנחש בדיוק בראשו, מכה אותו במקורו והורג אותו.

רגליו של החניאי מכסות קשקשים עבים וקשיחים, המשמשים לו שריון מגן קטן, ומגנים עליו מפני הכשות של נחשים ארסיים.

הנקה מטילה ביצה אחת בלבד בכל שנה, ועליה ההורים שומרים במסירות רבה. לפעמים אפשר לראות את החניאי עף בחזרה אל קנו וזנב של נחש מציץ מתוך מקורו. הגוזל תופס את קצה הזנב ומושך את הנחש אליו בהתלהבות.

החניאי הוא עוף נודד. את הטרף הוא עושה באפריקה החמה, וחוזר לארצנו באביב. בכל שנה ישוב לאותו מקום בדיוק. הוא מזנק פאן בקיץ, כשהנחשים יוצאים ממחבואם. בעונה אחת יכול חניאי לחסל מאות נחשים.

החניאי יכול לחיות עשרות שנים. בארצנו העופות מתרבים בעקר באזור הצפון והמרכז, אף גם במדבר יהודה.

חכם הרזים

איור:
מרדכי אייזנשטט

מאת:
דניאל גורדון

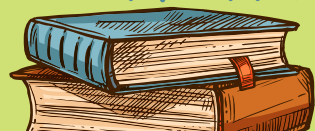
תקציר: משתתפי בנוס החכמים נדהמו למראה עיניהם. חתול פאלף, לבוש בגדי פלצר מהדרים, פגיש להם בוסיות שתיה, כאלו היה בן אדם. על קולרו נחרטו הפלים 'הטבע והשכל'

תם ולא נשלים!

יש לה או לה יום הולדת בתשעת הימים? מזל טוב! חשוב לציין את היום הזה ולקבל ברכות ואחוליים, וגם לקבל החלטות טובות לשנה החדשה. אבל אין לעשות מסבה חגיגית, כי אלה ימי אבל.

הלכה בשבוע

חיים יהודיים

מנחם כהן

הזדמנות לראות אוצרות יהודיים

תעודת זהות. ר' יהודה ברייער, בן 30, תושב ירושלים, בנו של איש החינוך והמרצה הרב פינחס ברייער. לצד עיסוקיו האחרים מנהל את מפעל היודאיקה 'תפארת', המתמחה באספנות, בכתיב יד ובספרים עתיקים של גדולי התורה והחסידות. נחשב אחד החוקרים הצעירים והמבטיחים בתחום האספנות התורנית.

התחלה. הכול התחיל כתחביב פרטי כשעדיין הייתי תלמיד ישיבה. נחשפתי לספר 'תפארת שלמה' של האדמו"ר הראשון מרדומסק, ונקשרתי לחסידות זו. כשהתחלתי לחקור גיליתי מציאות כואבת: רדומסק הייתה אימפריה חסידית בפולין, עם 36 ישיבות שוקקות ואלפי חסידים, והיא נכחדה בשואה. האדמו"ר האחרון נרצח בגטו ורשה, ולא הניח צאצאים או ממשיכי דרך. הרגשתי חובה להקים להם גלעד, והתחלתי לחפש באובססיביות כל פריט, ספר או מכתב הקשורים לחסידות זו.

אוסף. התחלתי לאסוף ספרים שאדמו"רי החסידות העניקו להם הסכמות - עשרות ספרים נדירים, ומשם הגעתי לכתבי יד מקוריים. הבנתי שרבים שהחזיקו בפריטים אלה לא באמת הבינו את ערכם. כיום אני מחזיק אוסף פרטי עצום של חסידות רדומסק, והוא אינו עומד למכירה.

הערכה. אנשים בעולם האספנות זיהו שאני בא מתוך העומק החסידי, מבין את ערכם האמיתי של החפצים ומכבד אותם. כיום פריטים הקשורים לעולם החסידות יש להם הביקוש והערך הגבוהים ביותר. מכתב מקורי בכתב ידם של תלמידי הבעל-שם-טוב או המגיד ממזריטש, שווה הון עתק.

אוצרות. העבודה שלי לוקחת אותי למסעות מרתקים בספריות ברחבי העולם, שבהן חבויים אוצרות. רק לפני חודש וחצי הייתי במוסקווה וראיתי את ספריית אדמו"רי חב"ד (אוסף

תחביב של תלמיד ישיבה צעיר נהפך למפעל הצלה של כתבי יד נדירים ופריטים של חצרות שנכחדו בשואה. פרשיות תפילין שחיוו 80 שנה במרתף ביתו של גוי בלודז'

למעלה: ברייער במוסקווה, בספריית שניאורסון, עם הרב ברוך גורין. במרכז: בספרייה בהמבורג, עם שליח חב"ד הרב שלמה ביטוריצקי. למטה: כיפה של הבעש"ט וכתב יד של חסיד משנת תר"ח

פולנית. למדתי פולנית ואני טס לפולין כמעט אחת לחודש. צריך לזכור שבמשך 800 שנה חיו בפולין מיליוני יהודים, ובשואה הכול נכחד. תמיד אמרתי לעצמי: גם אם הנאצים השמידו 95 אחוזים מהרכוש היהודי, עדיין נותרו מאות אלפי פריטים, וצריך לגאול אותם.

זיכרון. באחד ממסעותיי לפולין קיבלתי פנייה מגוי תושב לודז', שמצא חפץ יהודי במרתף בניין שבו התחבאו יהודים. נסעתי שלוש שעות לכל כיוון, וכשבאתי אליו הראה לי שתי פרשיות תפילין, שנשארו שלמות לחלוטין במרתף במשך 80 שנה. הרגשתי רטט. אינני יודע מי היהודי שהניח את התפילין במרתף לפני שנלקח למחנות, וזה הזיכרון היחיד שנותר ממנו. אני שומר את הפרשיות האלה בביתי, ובעבורי הן שוות יותר מכל פריט יודאיקה.

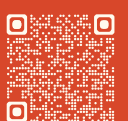
היכלות. עד היום לא היה בארץ מענה מותאם לציבור החרדי להצגת האוצרות הללו. החלטתי להרים מיזם ענק: שכרתי את בנייני האומה בירושלים למשך שלושה ימים בימי 'בין הזמנים'. אנחנו בונים שם שבעה היכלות מפוארים. בהיכל החסידות, למשל, יבנה העתק מדויק של בית הכנסת של הבעש"ט, ובתוכו יוצגו מכתבים, כתבי יד וספרים מקוריים.

חפצי קודש. אספנים פרטיים ומוסדות הפקידו בידינו פריטים יקרי ערך, כדי לתת לציבור החרדי הזדמנות להתחבר לשורשים. כדי להביא את הפריטים הנדירים ביותר לתערוכה ערכנו בחודשים האחרונים סבב מיוחד אצל אדמו"רים וגדולי ישראל, שמחזיקים בביתם ירושות קודש מאבותיהם. ההיענות הייתה מדהימה ומצאנו דברים מרגשים, שהציבור כולו יוכל ליהנות מהם.

שניאורסון). ביקרתי גם בספרייה הממלכתית בהמבורג שבגרמניה, שהייתה מרכז יהדות אשכנז לפני שלוש מאות שנה.

מחקר. הפריטים שאנחנו מוצאים הם תשתית לעבודת מחקר היסטורית. בכל פעם שאני מוצא תגלית היסטורית או חידוש תורני, אני פונה מייד אל החוקרים הרלוונטיים. לראות את ההתרגשות שלהם - זה השכר הגדול ביותר.

לרכישה
באתר

בונים את בית המקדש

לרכישה: 053-2405276

